

В Україні 23 травня відзначають **ДЕНЬ ГЕРОІВ** – борців за свободу країни. Рішення святкувати його саме цього числа було ухвалене 1941 року в Кракові під час Другого великого збору Організації українських націоналістів.

Це свято покликане вшанувати лицарів Київської Русі, козаків, гайдамаків, опришків, січових стрільців, вояків УНР, ОУН-УПА. Новітня ж історія до того списку додала імена героїв Небесної сотні та війни на Сході України.

На превелике щастя, поруч із воїнами, котрі полягли на Східному фронті, ставши небесними охоронцями рідної землі та вічним її боєм, ми маємо легендарних живих героїв, котрими пишаємося до спазмів у горлі, розуміючи, які випробування заради нас усіх вони пройшли і продовжують долати. Шлях до миру, як комусь видається, не стелиться сам собою шовковою доріжкою під ноги, його прокладають потом і кров'ю. Бо тільки так досягають Перемоги, адже тільки вона той мир нам гарантує.

**СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:**

◆ НА ЧАСІ – ДРУГИЙ ЕТАП
ПОМ'ЯКШЕННЯ КАРАНТИНУ

◆ ПОТРІБНІ ПРИЙОМНІ
БАТЬКИ

Стор. 2

Стор. 2

Громадська ДУМКА

Білоцерківська міськрайонна газета

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 37–38 (13842-13843), 22 ТРАВНЯ 2020 р. Роздрібна ціна 2 грн. 75 коп.

«Жоден із солдатів не сказав, що піде здаватися»

У переддень Дня героїв ми пропонуємо вашій увазі інтерв'ю із підполковником Збройних сил України Сергієм ЛИСЕНКОМ.

На початку збройної агресії він безпосередньо виконував призов першої і другої хвилі мобілізованих, а прибувши в район проведення АТО, став в. о. начальника штабу 72 бригади. Потім був Маріуполь, уже всім відомий славетний стрибок бойової машини піхоти з синьо-жовтим прапором через барикаду сепаратистів. Проте мало хто знає, що велику роль у зриві ворожої операції по взяттю в полон керівництва силових структур Маріуполя та захоплення приміщення РВВС зіграв підполковник Сергій Лисенко. Про ці та інші сторінки війни читайте далі.

– Як ви потрапили на те засідання в управлінні міліції в Маріуполі 9 травня?

– Була спланована нарада всіх силових структур, які на той час були в Маріуполі. В ній мав узяти участь і представник 72 бригади. А я перебував у другому батальйоні Михайла Драпатого, як і всю війну. Тож комбриг наказав виїжджати на нараду і налагодити взаємодію та зв'язок з усіма силовими структурами.

– Напруга в Маріуполі відчувалася?

– Так. Я міста не знав, водій теж не зовсім добре орієнтувався, де розташований райвідділ міліції. Нам просто дали назву вулиці й номер будинку, які ми ввели у навігатор. Ми обережно їхали містом, а нам у вікно показували не кулаки, а погані жести пальцями, руками, ногами. Я цього не розумів. Тож поки доїхали, закралося відчуття – щось буде.

Зліва направо: Сергій Лисенко, Михайло Драпатий та Андрій Грищенко.

– Як проходила нарада?

– Ніяк, вона не відбулася. До речі, зброю, яка мала би бути в цьому будинку, за день до подій всю чомусь вивезли. Піднявся наверх, представився, почав знайомитися із присутніми. І в цю ж хвилину розпочався штурм, почулися постріли. Мені зателефонував водій і доповів, що бачить, як із мікроавтобуса 10 чоловік у масках і зі зброєю вийшли й прямують до будівлі. Я наказав йому від'їхати трохи далі, щоб не наражатися на небезпеку. Він так і зробив, а потім зателефонував і сказав, що з іншого боку також мікроавтобус із бойовиками. В цей момент відбулося захоплення першого поверху.

– У вас була з собою зброя?

– Лише в представника Національної гвардії був автомат, в інших – пістолети. У мене, крім пістолета, була ще й граната. Мав відчуття, що вона стане мені в пригоді. Після того водій більше не дзвонив, бо його схопило місцево, агресивно налаштоване, населення. Не бойовики, а саме пересічні мешканці. Я миттєво доповів командирю бригади, що йде захоплення і два перших поверхи зайняті бойовиками, але атаку на третій ми відбили. Потім до нас почали кидати шумові гранати, а на виручку ніхто не підіймався. З боку лікарні почав «працювати» снайпер. Комбриг Грищенко віддав наказ на деблокування будівлі райвідділу силами 2-го батальйону, й комбат Михайло Драпатий відреагував оперативно. Багато людей бачили в інтернеті стрибок БМП через барикаду сепаратистів і думають, що то зйомки

штурму. Насправді це вже був вихід групи з міста. Коли БМП заїжджали в нього, то ще ніяких укріплень не було.

– А що відбувалося у вас, коли бійці Драпатого почали «зачистку»?

– На той час у нас уже й патрони закінчилися. Я витягнув гранату і висмикнув чеку, бо «чорні» не здаються. Тут пролунав вибух, і я отримав контузію. Хлопці розказували, що я на двадцять хвилин знепритомнів. Але гранату з руки не випустив і навіть зараз не можу сказати, як так сталося. Коли прийшов до тьми, то будівля вже горіла. Я побачив поряд своє кепі, тут лежала і чека. Я намагався вставити її назад. Підняли мене та винесли на кухню присутні там представники міліції. Я сказав, щоб повідомили нашим військовим паролем, який потрібно вигукнути, аби не постріляли своїх. Цим паролем було слово «Азов»... І навіть у момент, коли всіх бойовиків було знищено, цивільне населення кидало в нас каміння, хоча було видно, що не ми винні в стрілянні. А вони думали, ніби ми захоплюємо приміщення РВВС і кричали: «Військові вбивають міліцію!» З агресивно налаштованого натовпу мене навівпритомного висмикнули й затягнули в ту БМП, яка стрибала через барикаду. Я водія БМП добре пам'ятаю, строковик, прізвище Ворона. Молодий хлопець, але який молодець!

– Думаєте, був витік інформації?

– Перекопаний, що так, і акція була спланована заздалегідь. Декого з тих людей, які були на нараді, взагалі не стало, коли розпочався штурм. Вони наче чекали атаки. Одним ударом терористи могли захопити верхівку силових структур і показати населенню, що ми нічого не варті. Але бойовики не очікували організованого опору. Тож вийшло все навпаки – ми вибили ворогу зуби. Якби 9 травня 2014 року ми не дали відсіч росіянам, то Маріуполь був би не наш і до сьогодні.

– Чи відчували ви полегшення від того, що вдалося вирватися з Маріуполя?

– На момент прибуття в розташування бригади у мене була лише одна думка – як витягти з полону свого водія. Він був мобілізований зі «Станції швидкої допомоги», Петром його звали. Мене на блок-посту одразу обкололи знеболювальним. Після цього я одразу почав обдзвонювати всі морги та лікарні. Думалося найгірше, що водія немає серед живих. Я був дуже вдячний, що він попередив про небезпеку. В одній із лікарень порадили передзвонити в спорткомплекс, де розташовувався так званий «опір». Сказали, ніби туди когось привозили. Ми вийшли на головного, почалися суперечки. То були важкі перемовини про визволення побратима. Зрештою передзвонила якась жінка й повідомила, щоб ми просто приїхали і забрали Петра. Почали телефонувати в служби таксі, але з огляду на події, ніхто не хотів нікуди їхати. Погодився лише один місцевий таксист, який не захотів навіть брати грошей: «Ваш хлопець? Добре, я його заберу». Петра привезли на блок-пост. Він був дуже побитий, добряче наляканий, але служив, не хотів кудись іти...

– Поговоримо про операцію вже поблизу кордону.

Коли стало зрозуміло, що буде оточення?

– Коли почали обстрілювати колони на виході з Ізвариного. Там у мене склалося враження, що агресія готувалася заздалегідь. Бойовикам на допомогу приїжджали регулярні підрозділи російської армії. Ми неодноразово бачили як із-за кордону, та й із самого кордону по нас стріляли курсанти. Ми спостерігали це через бусоль: як приїжджають машини, розставляються столи, ставиться чайочок і курсанти підходять із заліковими книжками та відпрацьовують стрільби. На жаль, не було в нас такої апаратури, щоб зняти і одразу показати ці факти агресії.

Уже в Червонопартизанському ми зрозуміли остаточно – це оточення. Колони не доходять, поранених вивозили в Росію. Росіяни поранених забирали, не було ніяких наслідків.

– Як ухвалювалося рішення про прорив?

– Воно було колегіальним. Робити в цій місцевості вже не було чого. Перший батальйон нас прикрив, стояв до останнього, бо йому не було, як вийти. Не було вже боеприпасів. Жоден із солдатів не сказав, що піде здаватися. Ті, хто лишився, теж не збиралися в Росію йти, дехто намагався нас доганяти. Ми з боєм вийшли з першої лінії оточення, зім'яли ворожі блок-пости і вийшли на Дякове до 79-ї бригади.

– Як відбувався прорив?

– Ми пішли старими дорогами, і це було правильне рішення майора Драпатого: ворог бив артилерією по нових. Нас супроводжував мінометний вогонь, але Михайло Драпатий – справжній командир і врятував майже всю колону.

Прикордонники потрапили під мінометний обстріл і зупинилися. Збилась купа техніки і людей, страх Господній. Тоді ми пішли в поле соняшника. Прикордонники на своїх автомобілях почали тулитися до нас. Ми прикривали їх бронєю, а вони нас від осколків. Так пробігли до переправи. І вийшли ми на дамбу, яка була не просто зруйнована, а навіть із перекопаними під'їзними дорогами.

– Як же ви переправилися?

– Виручив досвід офіцерів і танкістів. Усю тару, яка в нас залишалася від боеприпасів, ми кидали у воду. Танк капітана Борейка підважив бетонні плити, які стояли на перекопі. Вони впали на тару, і вийшов «понтончик». Таким чином по одній машині вночі акуратненько переправилися і звідти вийшли на Амвросіївку. Там ми з'єдналися з нашим третім батальйоном, командир якого каже: «Хлопці, швидко дозправляйтеся і виходьте, бо територію видно з Росії, і може в будь-яку хвилину розпочатися обстріл». Побратими нам в машини кидали хліб і воду, а нам хотілося сигарет. Під час виходу ми втратили одного бійця, двоє було поранено. Ми нікого не кинули, і цього вбитого хлопчика прив'язали до машини (щоб не випав) і вивезли з собою...

В Сонцевому ми з'єдналися з підрозділом, який обороняв Донецький аеропорт. Ніхто нікого не впізнавав, бо позаростали страшенно, але цим особливо не переймалися. Через день отримали наказ виходити на аеродром Мелітополя, а нас змінила 30 бригада. Так закінчилася для мене перша кампанія 2014 року.

Спілкувалися

Костянтин Климчук та Тетяна Виговська

Листи білоцерківських оstarбайтерів: погляд через три чверті століття

Продовження. Початок у номерах газети від 8 та 15 травня.

В оstarбайтерів та радянських військовополонених був найменший продуктивний раціон, порівняно з іншими іноземними робітниками. За численними джерелами та спогадами очевидців, щоденне меню для східних робітників приблизно складалося з ерзац-кави та шматка хліба від 25 до 400 г (вранці, іноді ще й увечері) та літри «баланди з брукви», яку навіть дуже голодній людині важко було їсти. До цього раціону раз на тиждень додавався шматочок маргарину (10-20 г), ковбаси (до 100 г), цукру або сахарину (50-75 г). Як бачимо, з такими харчами дуже складно було підтримувати в оstarбайтерів «здатність та бажання продуктивно працювати». Мізерна заробітна плата, обмеження особистої свободи, заборона відвідувати кафе й магазини, карткова система майже на всі продукти харчування зовсім прирікали східних робітників на голодування, особливо на початку 1942 року.

Про погане харчування писала Галина Лазоренко, яка перебувала в Чехії, своїй матері Надії (вул. Підвальна, 19): «Мама, я живу плохо, всегда голодна, здесь на деньги нельзя ничего купить, кроме воды. Хлеба дают 300 гр. на день. Нам дают за 3 дня сразу, а я его съедаю за один день, а то всегда голодна, и варят два раза суп жидкий, и дают по немножечко. Тут хуже чем [в] Essene, но спокойно. У меня пока все цело, на работу хожу в сапогах, туфли отдала в починку. Гулять некуда ходить, да и не в чем. Село очень маленькое, один только наш завод».

Про це ж писала батькам Віра Вірчук (Гайова, 43): «Напишіть мені, які у вас новості, чи вродили помідори, огірки, бо я, уже пройшло літо, і нічого не їла, ні помідора ні огірка, нічого в світі».

Костянтин Пашута, навпаки, не скаржився на харчування. Він заспокоював батьків, що проживали на Замковій, 3: «Попал в хороший лагерь. Дают 2 раза горячей пищи, 300 грамм хлеба и к хлебу или масла, или другого что нибудь на сутки». Варто лише задуматися, яким же було харчування в інших таборах, які він не зараховував до «хороших».

Про важкі умови праці писала Анна Сербіна: «Роблю на фабриці, робота погана, тут уже дві заболіли і пішли звідси. Ну я ще пока жива і здорова. Більше хазяйкі вдома помагала, а тепер мушу дуже багато робити, бо мало людей. Де що важче, то все я роблю. Маня

Надія Дроздова (ліворуч від неї – Сергій Бурлака) під час зустрічі в краєзнавчому музеї отримала лист своєї матері Лідії Радчук, який вона написала в 1943 р.

живе добре, луче, як я, але дуже багато роботи, і вона похудала на 12 кг».

На умови праці владислава Яснорка: «Я здесь совсем ослабела. Работать приходится много, потому что 10,5 часов, а кушать очень плохо. Больной или здоровый, надо идти на работу. В неделю получаю три марки».

Лісенко Дуня, яка працювала поблизу Нюрнберга і проживала в таборі, так описувала своє життя: «Роблю я, мамо, там само на машині. Робота не важка, получаю по 48 марок у місяць. Но за ці гроші купити я не могу нічого, бо все по талонах. Їсти нам дають: вранці 100 грам хліба і кофе, із обіду капуста, у вечері тоже капуста і 200 грам хліба. Общим живем не важно. Приїзжали до нас хлопці, грали і танцювали дуже і дуже. Було усьому городу «весело».

Зіні Кравченко, здавалося б, пощастило, вона працювала в ресторані м. Мангайм і принаймні не голодувала. Але в її житті теж було мало радості. Добиралася на роботу поїздом з іншого міста, розташованого за 20 км. Про це вона написала своїй подрузі Надії Мороз (вул. Водопійна, 50): «Мангаймтр – це був великий і гарний город. Тут, крім наших людей, знаходиться дуже багато французів, італійців, латишів, поляків і різних національностей. Гулять не хожу нікуди. Мені в голові зараз не гуляння. Прихожу з роботи дуже стомлена, а треба, дома що-небудь зробити, бо коло мене вже мами немає».

Втім, Мирон Парфіненко, який працював у пожежній команді Дюссельдорфа, писав своїй дружині Надії Савіні, що проживала на вул. Транспортній, 24: «Живу хорошо, служба моя хорошая».

Незважаючи на те, що для переважної більшості робота була тяжкою і виснажливою, а часу для відпочинку зоставалось зовсім обмаль, українські дівчата прагнули залишатися привабливими, не

відрізнитися зовнішньо від німкенів. Так, Віра Гейленко писала своїй сестрі Олені Куріленко (вул. Рокитнянська, 42), щоб та переказала матері, аби вона вислала їй гарні сережки, бо ті, в яких вона приїхала, згубила, а інших ніде купити. Гроші за них обіцяла вислати через гебітскомисара. Очевидно, що члени цієї сім'ї були з ним знайомі.

Галина Постишева писала матері, яка проживала за адресою: вул. Театральна, 10: «... Я живу по-старому. Работаю в том самом цеху, работа не тяжелая, но грязная. Мамочка, мы уже получили штаны и рубашки, получили деньги по 35 марок за 2 недели, за которые я уже себе купила босоножки и думаю купить туфли».

Оптимізмом сповнений лист Курта Станка із Австрії, де він працював, своїм рідним, які проживали на Фастівській, 7: «Живу по-старому, сейчас очень много работы, молотим с утра. 12 дней молочу машиной. Каждое воскресенье купаюсь в Дунае. Есть много ребят, так что даже перестал и скучать, да и вообще скажу по правде за «Родиной» еще не соскучился».

Поряд із постійними проблемами табірної життя ще одним джерелом додаткових страждань оstarбайтерів стала нестача одягу та взуття. У роки війни в Німеччині існувала карткова система на придбання текстильних товарів. Іноземці із західноєвропейських країн, які працювали в Райху, отримували картки на одяг (Reichkleidekarte) такі ж, як і німці. Забезпечувати одягом робітників з СРСР у Німеччині не передбачалося, тому з початком масового прибуття до Райху оstarбайтерів, вже з квітня 1942 року, надзвичайно гостро постала проблема забезпечення сотень тисяч нових робітників передусім спецодягом.

Сергій Бурлака

Продовження читайте в наступному номері

За багаторічною традицією, 15 травня, коли світ відзначає Міжнародний день сім'ї, заступник міського голови Катерина Возненко та директор Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Людмила Севериненко привітали з цим святом прийомні родини Білої Церкви. Вони засвідчили глибоку повагу та вдячність людям, які взяли на спільне проживання та виховання сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Крім того, службово у справах дітей напередодні Дня сім'ї надано солодощі родинам опікунів, у яких виховуються двоє і більше дітей таких же категорій.

Кандидати у прийомні батьки, відгукніться!

З 1999 року в нашому місті було створено 11 прийомних сімей та два дитячих будинки сімейного типу, в яких у різний час виховувалась 31 дитина.

Наразі в Білій Церкві функціонує шість прийомних сімей, які перебувають під постійним соціальним супроводженням міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Спеціалісти надають прийомним батькам професійну допомогу у вирішенні соціальних, юридичних та психологічних питань, що виникають у процесі виховання дітей.

Також при службі у справах дітей міської ради, починаючи з 2012 року, успішно функціонує сім'я патронатного вихователя, яка опікується дітьми з родин, котрі опинилися в складних життєвих обставинах. За цей період у ній виховувалися та пройшли реабілітацію 27 дітей, зазвичай молодшого віку (до 5 років) та новонароджені (покинуті й підкинуті).

Сьогодні державна політика у сфері захисту прав дітей особливе значення надає розвитку альтернативних форм сімейного виховання, таких, як дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї. Адже саме сімейне оточення дає дитині змогу сформуватися гармонійною особистістю,

яка повністю соціалізована у суспільстві. В родині дитина отримує найголовніше: батьківську любов, турботу та підтримку. Відтак міський Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді здійснює пошук кандидатів у прийомні батьки і проводить з ними підготовчу роботу.

Прийомною може стати сім'я або окрема особа, яка не перебуває в шлюбі та має відповідну житлову площу для проживання дитини або дітей. **Вичерпну інформацію та консультації щодо створення прийомних сімей можна отримати у Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за адресою: бульвар Олександрійський, 113, тел. 6-83-11, та у службі у справах дітей за адресою: вул. Першотравнева, 8, тел. 5-15-58.**

3 офіційних джерел

Кабінет Міністрів України поширив дію бюджетної програми з санаторно-курортного лікування, соціально-психологічної адаптації та психологічної реабілітації на добровольців. Відповідну постанову «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» на своєму засіданні 13 травня 2020 року ухвалив Уряд.

Згадали про добровольців

ристичній операції до 24.02.2018 р. у взаємодії зі Збройними силами України, Міністерством внутрішніх справ, Національною поліцією, Національною гвардією, Службою безпеки України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, але у подальшому не увійшли до їхнього складу.

Добровольці першими разом зі Збройними силами стали на захист країни і ціною власного життя, здоров'я зупинили просування ворога. Першим етапом по відновленню справедливості до воїнів-добровольців стало надання

статусу учасника бойових дій та відповідних соціальних гарантій. Тепер Уряд ухвалив чергове важливе рішення, яке надає добровольцям право користуватися послугами з санаторно-курортного лікування, психологічної реабілітації та соціально-професійної адаптації, – зазначив міністр у справах ветеранів Сергій Бессараб.

Нагадаємо, у грудні 2019 року Президент України Володимир Зеленський підписав відповідний Закон, а в кінці лютого Міністерством ветеранів уже розглянуті перші подані пакети документів та ухвалені рішення щодо надання статусу учасника бойових дій членам добровольчих формувань.

Наразі 48 представників добровольчих підрозділів вже отримали посвідчення учасника бойових дій.

Йдеться про учасників антитерористичної операції, які у складі добровольчих формувань брали безпосередню участь в антитеро-

здоров'я зупинили просування ворога. Першим етапом по відновленню справедливості до воїнів-добровольців стало надання

З 22 травня планується другий етап пом'якшення карантину

«Вже з 22 травня буде розглянуто питання переходу до другого етапу карантину, який включає низку пом'якшень. Ми дозволимо рух міського і приміського наземного транспорту, проведення спортивних змагань без глядачів, а також роботу готелів, окрім хостелів, але не роботу ресторанів і басейнів у готелях. Також буде надана можливість проведення служб у храмах з розрахунку одна людина на 10 кв. м», – зазначив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Він підкреслив, що з 25 травня Уряд планує дозволити роботу дитячих садочків, а також роботу метрополітену в тих містах, де буде дозволяти епідеміологічна ситуація.

Очільник Уряду пояснив, що модель адаптивного карантину – це коли скасовуються обмеження, запроваджені на рівні держави, але при цьому Кабмін працює спільно з

місцевою владою, яка буде дивитися, чи в і д п о в і д а є епідеміологічна ситуація в регіоні критеріям Міністерства охорони здоров'я.

Третій етап, якщо дозволить епідеміологічна ситуація, може бути запроваджений з 1 червня. Як повідомив Прем'єр-міністр, він включатиме в себе початок навчальних заходів, відкриття спортзалів та фітнес-центрів (без басейнів) та відновлення міжобласних перевезень. Авіасполучення теж може бути відновлено в червні. Але це, окрім ситуації із захворюваністю, також залежить від того, як авіасполучення будуть відкривати інші країни.

Щира батьківська подяка

Епідемія коронавірусу стала випробуванням на міцність та любов один до одного. Через вірус в небезпеці опинилися й люди похилого віку, адже вони потрапили в зону ризику. Звичайно, **влада Білої Церкви** зреагувала миттєво – **працівники Територіального центру** забезпечували пенсіонерів продуктами харчування. А депутат Верховної Ради **В. Бабенко** з першого дня карантину надавав не тільки продукти, а ще й захисні маски.

Щирі слова вдячності слід сказати й експедиторам **А. Клочку, К. Єфименку, І. Коцелу**, а також нинішнім депутатам міської ради **Г. Джегуру, О. Денисенку та його команди; П. Козиреву** – за те, що надавали нам матеріаль-

Вдячність

Дорога редакціє! Дуже прошу через мою улюблену газету висловити глибоку вдячність лікарям та медсестрам, які допомогли мені у час важкого випробування, коли від хірургічної операції залежало моє життя.

Імена цих прекрасних людей і фахівців Другої міської лікарні ім. Семашка повинні знати земляки. Це – завідувач відділення відеоендоскопічної хірургії, хірург-онкогінеколог вищої категорії **Анатолій Миколайович Базяк**, лікар **Ігор Ярославович Тимчишин**, анестезіолог **Лариса Вікторівна Стафійчук**, медсестри **Галина Олександрівна Іванчу-**

ну допомогу протягом усього карантину. Як турботливі діти для своїх батьків, склали набори з продуктами та всім необхідним, щоби люди похилого віку не ходили до магазинів та зберігали своє здоров'я.

Завдяки вашій допомозі, турботі нам вдалося пройти це непросте випробування. За що вам велике спасибі. Віримо, що разом з такими небайдужими до проблем пенсіонерів людьми ми обов'язково здолаємо будь-які негаразди.

Бажаємо вам міцного здоров'я та благополуччя. Нехай добро, яке ви робите, повертається до вас сторицею.

*З повагою – ветерани
3-го мікрорайону*

Людмила Владиславівна Машиківська, Леся Дмитрівна Сікорська та Алла Володимирівна Підвальна.

Я безмежно вдячна цим людям за високий професіоналізм, відповідальність, терплячість. Вони сумлінно виконують клятву Гіппократа, до них завжди можна звернутися за допомогою.

Спасибі і моїй колишній дільничній лікарці **Світлані Михайлівні Рибченко**, яка і за викликом, і без нього приходила до своїх пацієнтів, аби підтримати, допомогти, порадити...

Бажаю всім добрим людям у білих халатах міцного здоров'я та гідного ставлення від суспільства – кращі з них його, безсумнівно, заслуговують.

З повагою – Світлана Леонідівна Сіунова

ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ» ІНФОРМУЄ СПОЖИВАЧІВ ПРО НАМІР ПЕРЕГЛЯДУ ТАРИФУ НА ПОСЛУГИ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Оголошення про намір перегляду тарифу на послуги теплопостачання ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ».
«ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ» опалює Комунальне некомерційне підприємство Київської обласної ради «Білоцерківський протитуберкульозний диспансер», який розташований за адресою: місто Біла Церква, 2-й Рокитнянський провулок, 9-а, Київська область, 09117.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» та відповідно до Наказу Мінрегіонрозвитку, будівництва та ЖКГ України від 05.06.2018 р. № 130 «Порядок інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності», ТОВ «Укртеплогенерація» на підставі статті 20 Закону України «Про теплопостачання», опублікованими та затвердженими головою Держенерго-ефективності від 25.03.2020 року середньозваженими тарифами на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання **планується переглянути та встановити наступний тариф на теплову енергію: 1 843,10 грн/Гкал з ПДВ.** Зауваження і пропозиції фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом 7 днів з дня опублікування на адресу: ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ», код ЄДРПОУ 41347213, 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24. **Розрахунок тарифу на теплову енергію:**

Адміністративно-територіальна одиниця	Затверджений середньозважений тариф на теплову енергію, грн за 1 Гкал/без ПДВ	90% від середньозваженого тарифу на теплову енергію, грн за 1 Гкал/без ПДВ	Середньозважений тариф на транспортування теплової енергії за 1 Гкал/без ПДВ	Середньозважений тариф на постачання теплової енергії за 1 Гкал/без ПДВ	Діючий тариф на теплову енергію, грн за 1 Гкал без ПДВ/з ПДВ	Проект тарифу на теплову енергію (виробництво, постачання), грн за 1 Гкал без ПДВ/з ПДВ	Відхилення %
м. Біла Церква, Київська область	1 828,95	1 646,06	110,14	10,82	1 521,33/ 1 825,60	1 535,92/ 1 843,10	0,96

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗМІНУ ВАРТОСТІ ТАРИФІВ НА ТЕПЛОВУ ЕНЕРГІЮ, ЩО ВИРОБЛЯЄТЬСЯ ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ»

Опис проблеми

Відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про житлово-комунальні послуги», підвищення тарифів на теплову енергію зумовлене рядом факторів, у тому числі переглядом та збільшенням Держенергоефективності середньозважених тарифів.

Підставою для перегляду тарифів на теплову енергію стало опублікування та затвердження головою Держенергоефективності від 25.03.2020 року середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання, а також підвищення цін на паливомасильні матеріали, енергоносії, паливну сировину та заробітну плату.

Так, вартість паливної пелети за станом на 01 січня 2018 року становила 1500,00 грн за 1 тону, а на 01 січня 2019 року становить 3600,00 грн за 1 тону, процент підвищення ціни – 140 %.

Збільшення законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати у 2019 році – 4173,00 грн, з 01 січня 2020 року – 4723,00 грн, ріст на 13,2 %.

Вартість пального марки А 95 за станом на 01.01.2018 року становила 28,43 грн за 1 літр, а на 01.01.2019 року склала 29,54 грн за 1 літр, зростання на 4 %, вартість дизельного пального за станом на 01.01.2018 року становила 26,21 грн за 1 літр, а на 01.01.2019 року склала 29,10 грн за 1 літр, зростання на 11 %.

Вартість електроенергії за станом на 01.01.2018 року становила 168,406 коп. за 1 кВт, а на 01.09.2019 року склала 270,00 коп. за 1 кВт, зростання на 60 %.

Таким чином, діючі тарифи на теплову енергію вже не можуть виконувати свого економічного призначення і повертати підприємству кошти, затрачені на виробництво.

1. Обґрунтування.

Згідно зі ст. 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та п. 2 ст. 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», органи місцевого самоврядування затверджують тарифи на житлово-комунальні послуги.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про тепло-

постачання», тарифи повинні враховувати собівартість теплової енергії і забезпечувати рентабельність суб'єкта господарювання. Встановлення тарифів на теплову енергію нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на її виробництво, транспортування та постачання не допускається.

2. Очікувані результати.

Приведення тарифів на теплову енергію до економічно обґрунтованих витрат дасть можливість:

- надавати своєчасно та якісні послуги споживачам;

- своєчасно сплачувати за придбані енергетичні ресурси, отримані послуги інших підприємств;

- налагодити високоякісну роботу та економічну стабільність підприємства;

- своєчасно сплачувати податки, збори та обов'язкові платежі до бюджету.

3. Мета регулювання.

Регулювання тарифів на теплову енергію запроваджується з метою забезпечення беззбитковості зазначеної послуги для підприємства за рахунок збалансування доходів і витратків.

4. Механізм регулювання.

Передбачає досягати відповідності розмірів тарифів шляхом ухвалення рішення щодо приведення їх до фактичних витрат. Дане рішення буде документом, відповідно до якого споживачам буде проводитися нарахування плати за теплову енергію.

5. Можливість досягнення.

Ухвалення рішення органами місцевого самоврядування про впровадження тарифів на теплову енергію, врахувавши зауваження та пропозиції.

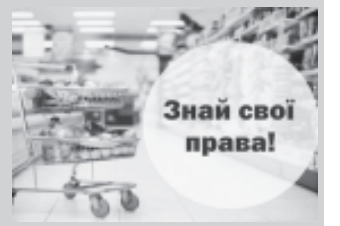
6. Ризик впливу – мінімальний (до зміни чинного законодавства).

7. Обґрунтування терміну чинності – до зміни чинного законодавства, середньозважених тарифів, що встановлюються Держенергоефективності, цін на матеріали, паливо, витрат на оплату праці, податків, зборів та обов'язкових платежів, тарифи будуть переглядатись.

Зауваження та пропозиції до вищевказаного проекту рішення виконавчого комітету Білоцерківської міської ради приймаються протягом 7 днів із дня його оприлюднення на адресу ТОВ «УКРТЕПЛОГЕНЕРАЦІЯ»: м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24.

Що варто знати про права споживачів?

Досить часто трапляються ситуації, коли ми, придбавши в магазині товар, лише вдома розуміємо, що він неналежної якості, тому слід знати про свої права та вміти їх відстоювати.

Недоліки товару, пред'явлені споживачем, повинні бути усунуті протягом чотирнадцяти днів з дати його пред'явлення або за згодою сторін в інший строк. На письмову вимогу споживача на час ремонту йому надається (з доставкою) товар аналогічної марки (моделі, артикулу, модифікації), незалежно від моделі. За кожний день затримки виконання вимоги про надання товару аналогічної марки (моделі, артикулу, модифікації) та за кожний день затримки усунення недоліків понад установленний строк (чотирнадцять днів) споживачеві виплачується неустойка, відповідно, в розмірі одного відсотка вартості товару.

Споживачі під час придбання, замовлення або використання продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб мають право на:

- захист своїх прав державою;

- належну якість продукції та обслуговування;

- безпеку продукції;

- необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця, продавця);

- відшкодування шкоди (збитків), завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості;

- відшкодування моральної (немайнової) шкоди, заподіяної небезпеч-

ною для життя і здоров'я людей продукцією, у випадках, передбачених законодавством;

- звернення до суду та інших уповноважених органів державної влади.

Куди звертатися за захистом своїх прав?

1) до продавця за місцем купівлі товару; 2) до виконавця робіт; 3) до Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів у відповідному регіоні в разі відмови продавця, виробника задовольнити вимоги споживача.

Також споживачі мають право захистити свої порушені права шляхом звернення до суду з позовною заявою про:

1) усунення недоліків товару; 2) заміну товару неналежної якості на аналогічний товар належної якості; 3) розірвання договору і відшкодування понесених збитків; 4) відшкодування матеріальної і моральної шкоди, заподіяної товаром неналежної якості.

Споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їхніх прав (частина третьої статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Нагадуємо, що правову консультацію можна отримати, зателефонувавши на безкоштовний номер системи БПД 0 800-213-103.

Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області

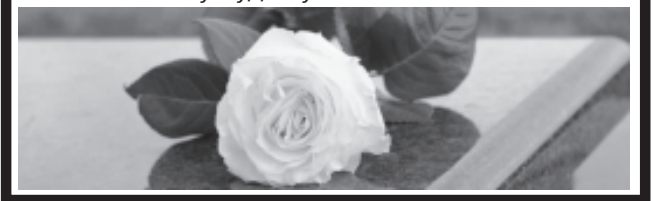
НА СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Коллектив редакції газети «Громадська думка» висловлює глибокі співчуття **колезі, редактору регіональної газети Наддніпря «Замкова гора» Вірі Олександрівні Строкач** з приводу непоправної втрати – смерті чоловіка **Олексія Івановича**. Життя... У кожного своя дорога, свої випробування, свій хрест... Сонце життя Олексія Івановича зайшло занадто рано...

У ці скорботні дні щиро співчуваємо родині покійного. Важко знайти слова втіхи, коли зупиняється серце людини, яка є найголовнішою в житті кожного з вас. Залишив свій земний шлях чоловік прекрасної душі, відкритого і доброго серця. Він жив, радів світу, людям, які оточували його.

Ми не в змозі змінити такі трагічні обставини, лише просимо Всевишнього дати сил Вам, Віро Олександрівно, та Вашим рідним перенести біль від цієї втрати. Немає слів, щоб висловити всю тугу та скорботу.

Світла пам'ять Олексію Івановичу. Він назавжди залишиться в серцях людей, які його знали, поважали та любили. Царство Небесне і хай земля йому буде пухом.

«Генеральне прибирання» в організмі

За допомогою очисного фіточаю з 20 лікарських рослин відомого сумського фітотерапевта ЛЮБОВІ САЛІЙ багато хворих позбулися найрізноманітніших недуг.

◆ До складу універсального очисного фітокомплексу входить близько двох десятків трав. Він виводить з організму токсини і шлаки, що сприяє зменшенню надмірної ваги, лікує різні недуги шлунково-кишкового тракту, які нерідко спричинені різноманітними мікроорганізмами – грибами, вірусами, бактеріями, гельмінтами і продуктами їхньої життєдіяльності. Важливо, що фіточай оздоровлює всі органи й системи на їхньому клітинному рівні, добре очищає жовчні протоки, а також наділений вираженою гепатопротекторною, жовчогінною і протизапальною дією, поліпшує обмінні процеси, ефективно лікує різні гепатити.

◆ Ось приклад із практики: один із пацієнтів, який ще в дитинстві переніс вірусний гепатит, двічі на рік проходить профілактичне лікування очисним фіточаєм. І це дозволяє йому активно працювати, витримувати фізичні навантаження, а головне – позбавлятися від ниючого болю в правому підребер'ї, не вдаючись до медикаментозної терапії.

◆ Очисний фіточай дає відмінний ефект при лікуванні холангіту (запалення жовчних протоків), навіть

якщо він паразитарної природи. Так, 42-річний сумчанин, який постійно двічі на рік проходив лікування у стаціонарі, вже після двомісячного комплексного лікування очисним фіточаєм, порошком із насіння розторопші плямистої і сліпого зондування позбавився від постійних приступів холангіту. А після двох таких курсів цілком позбувся недуги!

◆ Добре оздоровлює фіточай і сечовивідну систему. А лікарські рослини з імуномодулюючою дією, як, скажімо, оман високий (дивосил), бобівник трилистий (трифоль), що входять до складу, завдяки вмістові в них важливих для організму мікроелементів, зокрема селену, стимулюють залози внутрішньої секреції і сприяють нормалізації імунних процесів, що дуже важливо для профілактики грипу.

◆ Досить ефективний фіточай і при лікуванні дерматологічних захворювань, у тому числі демодекозу. Так, цей комплекс із лікарських рослин допоміг виликувати 33-річну сумчанку, яка багато років страждала від дерматиту на обличчі, викликаному кліщем. Лікування в дерматологів давало тимчасове полегшення, а після проведеного двомісячного курсу комплексного лікування фіточаєм обличчя молоді симпатичної жінки знову стало чистим і рум'яним. До речі, такий випадок у практиці Любові Салій не поодинокий.

◆ Схвальні відгуки надходять від пацієнтів, у яких були проблеми з органами опорної та рухової системи – артриту, остеохондрозу (без серйозних органічних змін). Після прийому відвару трав їх стали менше турбувати або повністю припинилися болі в спині, почали вільно рухатися суглоби, настала легкість в усьому тілі.

◆ Завдяки очищенню організму від шлаків у багатьох значно поліпшилася пам'ять, припинилися або зовсім зникли головні болі, одним словом – до хворих повернулося довгоочікуване здоров'я.

Одержати відповіді на запитання і замовити очисний фіточай поштою можна за телефонами: 097-159-89-45 або 095-937-50-50 із 9.00 до 20.00 щоденно, крім вихідних.

Наш сайт – <http://dyvosyl.com.ua>

Фітоцентр «Дивосил» працює за адресою: м. Суми, вул. Металургів, 5, із 12.00 до 18.00, крім вихідних, тел. (0542) 655-330.

Ліц. МОЗУ № 559256 від 17.01.2012 р.

ТУ У10.8 – МА 195352 – 001: 2018

Пам'ять – заради майбутнього

З нагоди Дня пам'яті і примирення та 75-річчя Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні працівники бібліотеки-філії №6 провели цикл заходів.

В онлайн-флешмобі «Поетична стежина миру» взяли участь не лише читачі філії, а й користувачі соціальної мережі, які проживають у Києві, Житомирі, Тернополі, всього 34 учасники. Всі вони читали поезію, закликаючи любити Україну, пам'ятати захисників, а найголовніше – всі мріяли про мир, якого так бракує на планеті Земля.

До мистецького марафону «Ні – війні» долучилися 10 учасників. Серед них – Саша Федак, Богдан Зубченко, Вероніка Тимкович, Варвара Серета.

Керівник школи рукомістництва «Креатив» ЦПО «Соняшник» Ірина Дучик провела онлайн-майстер-клас «Мак – квітка пам'яті», під час якого розкрила секрети виготовлення маку з фоамірану і стрічки.

Саме майстер-клас надихнув користувачів взяти участь в онлайн-флешмобі «Мак – символ пам'яті», до якого долучилися 52 учасники. Серед яких родини Альони Ключової, Лариси Середи, Валентини Бабло, Анастасії Шишки, Ірини Дучик, Ірини Пахомової, Катерини Зубченко, Наталії Сіроус, а також учні 1-4 класів БЗШ №23. Проведено зустріч з поеткою Юлією Хандожинською, яка читала патріотичні вірші.

Все далі відходять грізні та важкі роки Другої світової війни, але не згасає пам'ять про тих, хто віддав своє життя і захистив рідну землю від ворога.

Надія Гаврилова

Будемо жити...

Для тих, хто любить гарні книжки, і не тільки в коронавірусний час, радимо прочитати неймовірно цікаву дебютну книгу Тамари Горіха Зерня «Доця», яка отримала цілу низку літературних нагород і щойно надійшла до фондів бібліотеки-філії №8.

Ця книга – про волонтерство, допомогу, любов до ближнього. Видавництво «Білка» не без гордості хвалиться яскравою обкладинкою «Доці». З неї на читача крізь кольоровий вітраж дивиться жінка. В одному місці вітраж прострелено, і на дотик навіть відчувається тріщина. Вітражі – це спочатку хобі, а потім і бізнес головної героїні книги, тому склеювання розбитого скла і перетворення уламків на міць – її покликання. Як і покликання письменника – знаходити світло в найтемніших часах.

Із перших сторінок «Доця» захоплює неймовірно красивою мовою, глибиною кожної фрази, що потрапляє прямісінько в серце і впевнено пускає коріння в душу. Книга Тамари Горіха Зерня не вигадка, у кожного героя є реальний прототип, а кожна ситуація чи діалог мали місце у житті. І що далі рухаєшся часовим простором книги, що далі просуваєшся у 2014 рік, то більше стис-

кається серце, то частіше мозок паралельно видає свої спогади про невимовний страх за Україну у буремні часи.

Напевно, зараз важко знайти людину, у якої немає родичів чи знайомих з Донбасу. Сьогодні майже у кожній громаді є люди, які покинули все і приїхали у нове місце починати життя з нуля, залишивши родинні статки там, де війна... У мене також є такі знайомі, чимало... І я ніколи не наважусь запитати, як це – покинути рідну домівку... Адже знаю: всі вірили, що війни не буде, потім вірили, що війна ненадовго...

Взявши до рук книгу, вже неможливо її випустити, уява яскраво змальовує місця, події, людей, які, попри все, стоять до кінця за Україну. Для мене всі ці люди, про яких пише письменниця, – особливі, вони – Україна. «Книга на реальних подіях» володіє надзвичайною силою переносити читача у 2014-ий, на вулиці Донецька, на Донецький майдан, проникати крізь

стіни, просотуватися у людські думки, ставити себе на місце героїні, героїв, усвідомлювати, що чужої війни не буває. Якщо ти вважаєш Україну своїм домом, то війна вже в ньому.

«Доця» – роман неймовірної сили, про неймовірно сильних людей, про неймовірно сильну націю. Його називають головною книгою про Донбас під час війни. Книгою, яка дасть відповідь на питання, чи жіноче у війні обличчя.

Сказати, що «Доця» варта уваги – не сказати нічого, книгу просто необхідно прочитати. Для тих, хто не хоче читати про війну, скажу, що в романі йдеться не так про бойові дії, як про війну в головах, війну зі своїми страхами, війну зі своїми принципами, боротьбу за ідею, за цілісність, за Україну. І про рочим акордом звучать останні слова цієї книги: «Будемо жити».

Тож читайте і надихайтесь!

Тетяна Ямінська

► **22 травня – День перепоховання Тараса Шевченка**

Повернення Тараса

Доля Великого Кобзаря склалася трагічно, але вже одне його ім'я наганяло страху на панівну верхівку царської Росії. Навіть смерть поета могла стати першою іскрою того великого вогню боротьби за незалежність, який в усі віки жив в українському народі. Тому уряд прагнув, щоб звістка про смерть Кобзаря не набула широкого розголосу.

◆ У петербурзьких газетах про смерть Шевченка повідомили двома днями пізніше – лише у день похорону. Але вже під вечір 10 березня були надіслані телеграми в Київ, Харків, Чернігів, Полтаву, Кременчук, Одесу, Херсон, Катеринослав та інші міста, куди можна було подати звістку телеграфом.

◆ Царський уряд заборонив служити панахиди по померлому, оскільки він був «політичним злочинцем». І тільки після клопотань громадськості дозволили відправити панахиду в академічній церкві. Того ж дня панахиди відбулися і в багатьох містах України, хоча й під наглядом поліції. Вся Україна поринула в жалобу. Звістка про смерть Шевченка дійшла у Дрезден до родини Толстих, у Лондон – до Герцена, у Париж – до Марка Вовчка та Тургенева.

◆ Ховали Кобзаря на кошти, зібрані його товаришами-художниками. Над домовиною Шевченка в Академії мистецтв були виголошені промови українською, російською та польською мовами.

◆ Було ухвалено перепоховати Великого Кобзаря на рідній українській землі: так, як колись і мріяв поет. 26 квітня 1861 року свинцева труна із прахом Шевченка рушила із Петербурга Московським шляхом у напрямку України. Уже на початку травня жалобна процесія дісталася меж Чернігівської губернії. Тут поета зустрічали тисячі людей. Серед міст і селищ Чернігівщини в останню путь Тараса Шевченка проводжав і Батурин. У колишній гетьманській столиці попрощатися з Кобзарем прийшли мало не всі жителі міста. У пам'ять про це подію 2011 року в Батурині звели церкву Святого Миколи, на місці, де була труна із тілом Шевченка. Далі жалобна процесія рушила до Борзни. Побувала і в Оленівці, де свого часу Шевченко був на весіллі Пантелеймона Куліша та Ганни Барвінок.

◆ У Ніжині, де також відспівували Шевченка, попрощатися з поетом прийшли всі гімназисти та цехові майстри. Далі процесія через Носівку рушила до Козельця, де у Миколаївському храмі труна перебувала впродовж ночі. На в'їзді до Києва труну Шевченка зустрів архієпископ Чернігівський і Ніжинський Філарет Гумілевський.

◆ У столиці труна із прахом Шевченка перебувала у церкві Різдва Пресвятої

Богородиці. Наступного дня пароплавом «Кременчук» її доправили до Канева. Там домовина дві доби стояла в Успенському соборі, а 10 травня після панахиди прах віднесли на Чернечу гору. «Винесли гроб, поклали на козацький віз, накрили червоною китайкою. Замість волів впрягся люд хрещений. І повезли діти свого батька, що повернувся з далекого краю до свого дому», – згадував Григорій Честахівський. Над Шевченком насипали високу могилу, вона стала священним місцем для українського та інших народів світу. Туди ж перенесли і встановили дерев'яний хрест.

◆ Перший біограф Кобзаря Микола Чалий писав: «Скорбота наша надто велика, щоб передати її словами, і надто глибока, щоб поглиблювати її сумними заклинами. Слава цього імені не вмре з роками».

◆ За два десятки років після смерті Кобзаря його могила у Каневі почала поволі занепадати. Хрест на могилі зруйнувався. На цю проблему звертали увагу багато сучасників. Першим на допомогу прийшов відомий меценат Василь Васильович Тарновський. Він був знайомий із Тарасом Шевченком ще з семирічного віку. Тарновський виділив 1000 карбованців на новий хрест і облаштування могили. Також він підібрав і слова Тараса Шевченка до дошки на хресті: «Свою Україну любіть, // Любіть її... Во время люте, // В останню тяжкую минуту // За неї Господа моліть».

◆ На жаль, дивовижний хрест поруйнували у 1920-х роках. Потім його відновили, і зараз він стоїть на території Канівського заповідника.

◆ Саме завдяки Василю Тарновському до наших днів дійшла найбільша Шевченкіана, яка нараховує понад тисячу одиниць зберігання. Більша її частина зараз перебуває в Національному музеї Тараса Шевченка у Києві.

Підготував **Микола Отиченко**

Громадська думка
Засновник:
ПП «Редакція газети
«Громадська думка»
Редактор **Валентина Храбуст**

Адреса редакції: Київська область,
м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18.
Телефони: **6-33-02.**
E-mail: grom.dumka@ukr.net
Надруковано в ТОВ «Білоцерківдрук»,
м. Біла Церква, бульв. Олександрійський, 22.
Газета виходить щоп'ятниці.
Тираж згідно із замовленням.

Розрахунковий рахунок
UA 61300346000026000025662401
в ПАТ «Альфа-Банк» в м. Києві
Код ЗКПО 13723251
Реєстр. свідоцтво: серія КІ № 1739
від 17.01.2019 р.

Матеріали і фотознімки, надіслані до редакції,
не рецензуються і не повертаються.
Думки авторів публікацій у «Громадській думці»
не завжди збігаються з точкою зору редакції.
За достовірність фактів відповідальність несе автор.
За зміст реклами відповідає рекламодавець.
Редакція листується з читачами тільки на сторінках
газети.